

Anayasa Mahkemesi İcra Emrine İtiraz ve İtirazın İptaline İlişkin Bir Uyuşmazlık İle İlgili Verdiği Kararında Adil Yargılanma Hakkının İhlal Edildiği Sonucuna Ulaştı

29 Ara 2015

Anayasa Mahkemesi, 8 Eylül 2015 tarihli ve 2013/1876 başvuru numaralı kararında icra emrinin iptali talebiyle açılan davada, görevsiz mahkemenin, yasanın emredici hükümlerine aykırı karar vermesi nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlâl edildiğine karar vermiş olup, bu durumun Anayasa'da yer alan adil yargılanma hakkının ihlali niteliğinde olduğuna hükmetmiştir.

Başvurucu, lehine hükmedilen vekâlet ücreti alacağının tahsili amacıyla İcra Müdürlüğü nezdinde ilamlı icra takibi başlatmış, takip borçlusunun icra emrinin iptali talebiyle İş Mahkemesine açtığı davada Mahkeme; davanın, itirazın iptali davası niteliğinde olduğunu belirterek icra emrinin iptaline ve alacaklı aleyhine icra inkâr tazminatına hükmetmiştir.

Anayasa Mahkemesi yargılama süreci bir bütün olarak değerlendirip özellikle aşağıdaki hususları belirtmek suretiyle başvuru hakkının gerekçeli karar hakkının ihlâl edildiği sonucuna varmıştır.

2004 sayılı Kanun'da, icra emrinin hangi usulle iptal edilebileceği hususu yoruma imkân bırakılmayacak şekilde belirlenmiştir. Takibe dayanak ilam içeriğiyle uyumlu olmayan icra emrinin iptali, süreye bağlı olmaksızın her zaman şikâyet yoluyla yalnızca icra mahkemesinden istenebilir. Somut olayda Mahkemenin, kararın gerekçe kısmında davayı itirazın iptali davası olarak nitelendirdiği hâlde, icra mahkemesi gibi hareket ederek davayı sonuçlandırdığı anlaşılmıştır.

Öte yandan Mahkeme, 2 No.lu hüküm fıkrasında davalıyı, takip konusu borcun %25'i oranında icra inkâr tazminatına mahkûm etmiştir. İcra inkâr tazminatı, ancak borçlunun ilamsız icra takibine yapacağı itirazın iptaline karar verilmesi hâlinde verilebilecek bir tazminattır. İcra emrinin iptaline karar verilirken icra inkâr tazminatına hükmedilmesi hiçbir şekilde mümkün değildir.

Mahkeme, gerekçeli kararında davayı, itirazın iptali davası olarak nitelendirmiş, 1 No.lu hüküm fıkrasında davayı şikâyet davası gibi sonuçlandırmış, 2 No.lu hüküm fıkrasında da alacaklı aleyhine inkâr tazminatına hükmetmiştir. Yargılama sırasında başvuru hakkının icra emrinin iptali talebinin, icra mahkemesince şikâyet yoluyla değerlendirilmesi gerektiği, bu açıdan iş mahkemesinin davaya bakmakta görevsiz olduğu, davanın itirazın iptali davası olarak nitelendirilmesi hâlinde ise borçlunun ilgili kanun gereği böyle bir davayı açmasının mümkün olmadığı, bu açıdan itirazın iptali için gerekli yasal şartların gerçekleşmediği, yine icra emrinin iptaline karar verilirken hangi sebeple aleyhine icra inkâr tazminatına hükmedildiğine ilişkin ayrı ve açık bir yanıt verilmesini gerektiren ve uyuşmazlığın çözümü için esaslı olan itirazların kararda değerlendirilmediği, açık kanun hükümlerine aykırı olarak hangi gerekçelerle karar verildiğinin Mahkemece mevzuat sınırları

içerisinde makul ve kabul edilebilir ölçüde ortaya konulmadığı görülmüştür.

Diğer taraftan, aynı kararda başvurucunun tarafsız mahkemede yargılanma hakkının ihlâl edildiği yönündeki iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna hükmedilmiştir.

Karar metninin tümüne bu [link](#)ten ulaşabilirsiniz.